

عریضہ شفاہی خبرنگاران

گروه جامعه

کارش وقت و بی وقت نمی شناسد از اول صبح تا آخر شب و چه بسا بامدادان صبحانه خورده یا نخورده به دنبال سوژه بد که دغدغه مردم است. دفترچه از می کند و در آن کارهای روزش را می هر روز اوست. در همه سال هایی که در

وادی خبرنگاری قلم می زند. با وجود این که ممکن است چالاکي گذشته و نیروی جوانی را نداشته باشد اما همچنان برای رفع مشکلات مردم دغدغه دارد. گاهی در دل حادثه می رود، گاهی با کودکان کار هم قدم می شود و گاه از رنج محرومیت، بی آبی و خشکسالی می نویسد. خودش هم می داند اگر عاشق

خبرنگاری نبود شاید سال‌ها پیش، زمانی که هنوز می‌روی جوانی غالب بود این کار را راه‌ها و آینده‌اش را در شغلی دیگر جست و جوی می‌کرد. آری خبرنگاری عشق است و شکیبایی و در حال و هوای عاشقی از دل مشغولی‌ها سخن گفتن. روز خبرنگار که فرا می‌رسد خیلی‌ها از خبرنگار و سختی‌های کارش سخن می‌گویند.

گویند، برخی پیام تبریک می فرستند و عده ای به دیدارشان می روند اما روزش که به پایان می رسد چه بسا تا سال دیگر فراموش شود که چه گفته بود و با چه مشکلاتی دست و پنجه نرم می کند. خبرنگاری تلاش، صداقت در انعکاس واقعیات، پیگیری خواسته های مردم و ... بدون اندکی چشم داشت است.

غفلتی که در همه دولت‌ها وجود داشت

۱۷ مرداد، اگر چه به نام خبرنگار نامیده شده است ولی واقعیت این است که تعریف عملی است از خبرنگار و نقشی که خبرنگاران دارند. شهید «صاری» در افغانستان به شهادت رسید و باعث شد تا آن خبرنگار ماندگار شود و در سرخ شهادت ثبت شد تا آن که امروز جامعه رسانه را به این افتخار می‌کند. واقعیت این است که خبرنگار آینه‌ای است که بدون دخل و تصرف و بدون ضوابط، رویدادهای جامعه را تقدیم مخاطب می‌کند. در فرهنگ او مخاطب مهم‌ترین عنصری است که باید محتوای فنی و صاحب نظر شناخته شود. او هرگز به خود اجازه نمی‌دهد که قضاوت و پیش‌گویی نسبت به مخاطب داشته باشد. دانستن و انتخاب را حق مخاطب می‌داند و هرگز به جای مخاطب به خود اجازه نمی‌دهد تصمیم بگیرد یا داری کند. در ادبیات اهالی رسانه، خبرنگار آینه‌ای از رویدادهاست و پس از خبرنگاران همیشه مخاطب را می‌بینند نه خود را برای همین کاران قلم خبرنگار هرگز حال و احوال خودش را نمی‌تواند نقاشی کند و همیشه نقاش دیگران است، لذا هر قدر به خود نزدیک شود از عیار خبرش کاسته می‌شود، قلم خبرنگار، گزارشی می‌شود از قلموس را از زبان و اظهار دروغی خودش صفحه‌ای وجود ندارد، شاید از همین جهت باشد که در درهای جامعه رسانه‌ای مغفول مانده است و در هیچ قفزی حین یک سطر آن وجود ندارد. مشکلات جامعه رسانه‌ای آنکه از دید مردم بنگار مدیران نیز مغفول مانده و انگار این صنف بدون مشکل آفریده شده‌اند. در قلموس سیاسی و مدیریتی بسیاری از دولتمداران جامعه رسانه‌ای ایران عموماً جدولی ندارد به گونه‌ای که این خالقان آثار، در بسیاری از حقایق مغفول و مغفول و محروم مانده‌اند. روز خبرنگار بیشتر از آن که نسخه‌ای باشد یا یافتن حقیقت، برنامه‌ای شده‌است و برای سخنرانی‌ها و پیام‌های صرفاً مکتوب و ریا که پس از روز خبرنگار، در لوح فراموشی ثبت می‌شود. در عصر ما که به عصر انفجار اطلاعات شهرت یافته بود همین که به جامعه رسانه‌ای توجه کمتری می‌داشتند، عنصر باید و پویایی جامعه از حاکمیت کثرت پرتخورد خاوند بود و جامعه در رقابت با جوامع دیگر، عقب خواهد ماند. بارش دنیای مجازی و گسترش رسانه‌های مجازی، اهمیت توجه به شاگردان علوم ارتباطات، بیشتر و بیشتر می‌شود، زیرا فضای مجازی، عالمی است بدون سانسور و نشان که در همه جا و در دست همه کس به سهولت وجود دارد. برای هدایت، مدیریت و استفاده بهینه از فرصت موجود، تنها راه، توجه به جامعه رسانه‌ای است که شناسنامه آن را است و بدون آن نمی‌تواند قلم بزند، است. برای همین است که زرادخانه‌ها، سخت‌افزارها، عملیات فیزیکی و عملیات لشکر کشی‌ها امروز به تحریریه و افسران آن نیرو گذار شده و آن‌بند که افکار مخاطبان را مهتدی می‌کند. در این میدان، جوامعی موفق هستند که به این واقعیت موجود توجه لازم دارند. به همین که از این واقعیت دور شویم از توسعه و تقویم جوامع می‌ریزد زیرا یکی از ساز و برگ‌های توسعه‌ی جدید گرفته‌اند. بنیاد فراوانش که، یکی از نوع‌های دولت‌ها (ریاست جمهوری) در ایران، چند نفرن مهندسی افکار عمومی بوده‌است، البته قوت و ضعف داشته و مساوی نبوده، ولی هیچ یک از دولت‌ها این واقعیت را جدی به حدی که دنیا روی آن سرمایه‌گذاری کرده و سرمایه‌گذاری نکرده‌اند. شاید یکی از عواملی که گاهی به فضای عمومی، خلاف مصالح ملی، علی‌رغم همه تلاش‌ها هاشکانه می‌شود، همین مسئله باشد. به نظر می‌رسد اگر بناس، مصالح ملی پر رنگ دیده شود، که با چنین باشد، می‌بایست، «سین» رسانه‌ها نیز رنگ شود و شیشه‌های عینک مان را واقعی‌ت‌ها کنیم والا نتوایم نوانست گوش مردم از صدای دشمنان در آمان نگه‌داریم.

امنیت شغلی لازمه موفقیت در شغل

یکی از پیش کسوتان عرصه خبر و خبر نویسی که در روزنامه اطلاعات شاغل است به خبرنگار ما می گوید: خبرنگاری به مراتب سخت تر از بسیاری مشاغل دیگر است و یکی از سختی های آن نبود امنیت شغلی همکاران است. «حیدر علی حسینی» که به گفته خود، کار خبری را از سال ۱۳۵۸ آغاز کرده و حدود چهار دهه است که در این وادی قلم

می زند بیان می کند: برخی از خبرنگاران همچون خود کارمند رسمی هستند و حکم و بیمه دارند، به همین دلیل با سودگی بیشتر به کارشان می پردازند. اما بسیاری از خبرنگاران شاغل در خبرگزاری ها و نشریات محلی از این بختوانه بهره مند نیستند. اگر خبرنگار آراش نداشته باشد، شب که در کف دراز اندیشد و کارش تأیید درآمدش نیست، تصریح می کند: خبرنگاری پر استرس و در قانون جزو مشاغل

سخت است بنابراین خبرنگاران اگر بیمه داشته باشند و روتورژ: موعد بازنگشته می شوند اما متاسفانه اغلب مدیران مسئول و روسای خبرگزاری های استانی و کشوری چاره ای برای همکاری خود نمی اندیشند و بسیاری از خبرنگاران حق التکلیف هستند. و خطراتی می کشد: بسیاری از خبرنگاران میسپران و بلوچستان تاهل و مستاجر هستند و برخی از آن ها محاسن سفید به کار خود ادامه می دهند.

مسکن، دغدغه خبرنگاران

سپرست و خبرنگار روزنامه های ایران و همشهری هم به خبرنگار ما می گوید: با توجه به وسعت استان و پراکندگی جمعیت برخی اوقات پاسخگو نبودن مدیران سبب می شود که مشکلات همکاران ما در سیستان و بلوچستان به مراتب از استان های دیگر بیشتر باشد. «محمد شکوهی فر» که از سال ۱۳۷۲ وارد عرصه مطبوعات شده است ادامه

می دهد: برخی از مدیران رسانه را به عنوان رقیب می شناسند در حالی که مدیران می توانند از فرصتی که رسانه در اختیار آن ها می گذارند مشکلات دستگاه خود را اعلام کنند که در این صورت بسیاری از مشکلات استان رفع می شد، انتظار می رود ارتباط تنگاتنگی میان رسانه و مدیران استانی وجود داشته باشد. خبرنگار ارباب و واسطه مردم و مسئولان است و مشکلات را مردم را به مسئولان اعلام و پیگیری و نتیجه

آن را به مردم اعلام می‌کند. وی تصریح می‌کند: برای رفع مشکل مسکن، تعاونی مسکن خبرنگاران تشکیل شده است، چندین جلسه هم هیئت مدیره تعاونی مسکن با اداره مسکن و شهرسازی برگزار کرد و در نشست با استاندار نیز این موضوع مطرح شد. اداره مسکن و شهرسازی اعلام کرده است که تلاش می‌شود برای همکاری مطبوعاتی زمین تهیه شود و در واحدهای دو طبقه صاحب خانه شوند.

عشق به خبرنگاری ادامه دهند راه

رئیس خبرگزاری ایرنا در استان که کار خبری را از سال ۶۲ به روزنامه کیهان آغاز کرده است به خبرنگار ما می گوید: خبرنگاری کار سختی است، اما چون خبرنگاران این کار را با عشق و علاقه انجام می دهند مشکلات را به جان می خردند و هیچ وقت کوتاه نمی آیند و خسته نمی شوند. خبرنگاران به توجه به امنیت خودشان در زمان ها و مکان های مختلف

حاضر می شوند که نمونه آن در انفجار مسجد بود و جزو اولین هاب برای ارسال خبر و کمک رسانی بودند. «حیدر سرایانی» که ۷۴ سال به عنوان خبرنگار وارد خبرگزاری شد بیان می کند: اگر خبرنگاری با عشق و علاقه افراد عجبین نباشد شاید دامه می نیابد، اگر خبرنگار علاقه مند باشد مشکلات را کنار می گذارد و اجازه نمی دهد مشکلات او را از خبرگزاری منع کند. خبرنگار سرایانی است که در جبهه خبرگزاری خود را اقامه می

می‌کند. وی تصریح می‌کند: مشکل عمده خبرنگاران بیمه است به عنوان مثال اگر من زودتر بیمه شده بودم الان بازنشسته بودم اما متأسفانه آن سال ما این اقدام انجام شد. یکی از مشکلات عمده خبرنگاران نداشتن مسکن است ما چندین سال است به دنبال تعاونی مسکن خبرنگاران هستیم؛ ولی به هیچ یک از خبرنگاران زمین و واگذار نشده است که این موضوع در کار خبرنگاران هم تأثیر می‌گذارد.

پاسخ گویى ضعیف مسئولان

مدیر خانه مطبوعات استان نیز به خبرنگار ما می‌گوید: مشکل تهیه خبر در این استان به توانایی خبرنگار ربطی ندارد، زیرا خبرنگاری که وارد این عرصه می‌شود توانایی لازم را دارد. بزرگ‌ترین مشکل پاسخ‌گو نبودن بسیاری از مسئولان است که راه را برای تهیه خبر و گزارش برای خبرنگار ناهموار می‌کنند. «یوریا طهرانی مقدم» که از

سال ۱۳۸۵ وارد عرصه خبر شده است ادامه می دهد. دلیل این که در استان پهناوری زندگی می کنیم خبرنگاران نمی توانند خود را محدود به یک قسمت و حوزه کنند و باید در هر سرویس خبری فعالیت داشته باشند که این خود بر سستی کار خبرنگاران استان افزوده می شود. وی خاطرنشان می کند: محرومیت در سیستان و بلوچستان بیشتر از استان های دیگر به چشم می خورد

و خبرنگار که وظیفه انعکاس سریع و پیگیری مطالبات مردمی را دارد این موضوع را در دستور کار خود قرار می‌دهد، اما به دلیل این که مسئولان پاسخ گوی خبرنگاران نیستند مطالبات مردمی چندان پیگیری نمی‌شود و خبرنگار فقط می‌تواند واقعیت‌ها را انعکاس دهد. در مسئولان خود را مکلف به پاسخگویی به خبرنگاران نمی‌دانند.

گلایه از برخی مسئولان روابط عمومی ها

سرپرست تحریریه روزنامه سیستان و بلوچستان هم می‌گوید: خبرنگاری اگر چه حرفه‌ای سخت محسوب می‌شود اما زیبایی‌های خاص خود را دارد. بسیاری از مردم می‌دانند که این شغل جزو مشاغل سخت و پر خطر محسوب می‌شود، اما در واقع تازمانی که یک نفر وارد وادی خبرنگاری نشود نمی‌تواند سختی‌های این شغل را بداند و بداند که

می‌کند. «حمیه ذوالفقاری» که فعالیت خبری اش را از سال ۹۳ آغاز کرده است ادامه می‌دهد: همه خبرنگاران این را می‌دانند که استرس‌های فراوان کار خبر مشکلاتی چون خیمه‌ها، سر دردهای عصبی و... را برای آن‌ها به همراه دارد اما حرفه‌های سر در عشق نمی‌توانند عاملی برای این‌ها دانند. این‌ها پاشند، وقتی عاشق این کار باشی، استمته و درد برایت معنایی ندارد و شیرین‌ترین این‌ها که بتوانی با قلمت کرد

ای از مشکلات مردم بگشایی و دل فردی ز شاد کنی...
گفته وی، یکی از سختی های خبرنگاری در استان آشنا
نبودن برخی مسئولان روابط عمومی ها به حیطه وظایف
خود است. در بسیاری از موارد ارتباط گرفتن با آن ها به
مراتب سخت تر از مدیران است، به همین دلیل خبرنگاران
این طریقی می دهند مستقیم با مدیران ارتباط برقرار کنند و از
این طریق، زودتر به نتیجه می رسند.